

Regeringskansliet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över förslag till ändringar i trafikbullerförordningen

Ert ärende LI2026/00657

Sammanfattning

Länsstyrelsen Östergötland avstyrker föreslagna författningsändringar. Ett genomförande av förslagen skulle, enligt Länsstyrelsens uppfattning, medföra att väsentligt försämrade boendemiljöer med risk för stora negativa konsekvenser i ett folkhälsoperspektiv. Dessutom skulle trovärdigheten för de samordnade bullerreglerna i PBL och miljöbalken urholkas på ett allvarligt sätt. Länsstyrelsen delar inte rapportens slutsatser om att det idag finns tillämpningsproblem kring nuvarande regler som skulle motivera att ändringar görs. Boverkets förslag bör därför inte genomföras. Däremot ser vi det som angeläget att en bredare uppföljning görs av trafikbullerförordningens tillämpning. Det kan sedan, om så visar sig behövt, ligga till grund för eventuella justeringar i regelverken.

Länsstyrelsens synpunkter på förslagen

Övergripande synpunkter

Boverket konstaterar att trafikbullerförordningen inte bedöms innebära något hinder vad gäller antalet bostäder men påtalar samtidigt att det finns problem i vissa fall med regleringen av ljuddämpad sida. Boverkets förslag för att ändå åstadkomma åtgärder i uppdragets riktning bedömer vi inte vara lämpliga med hänsyn till risken för påverkan av människors hälsa. Det har inte i tillräcklig omfattning tagits hänsyn till det vetenskapliga underlaget om hälsokonsekvenserna av förslaget. En ökad flexibilitet i vissa detaljer anser vi inte vara tillräckligt motiv för att öka exponeringen av buller

mot enskilda bostäder, eftersom det i så fall skulle ske på bekostnad av en långvarig påverkan på människors hälsa.

För att vid tillämpningen av PBL kunna avgöra om en plats är lämplig för sitt ändamål krävs det att utredningar utförs av sådana faktorer som har inverkan på förhållandena. Bullerpåverkan är en viktig aspekt som det finns all anledning att vara noggrann med vid utredningar inför planläggning och lovgivning. Länsstyrelsen delar inte den uppfattning som uppdraget representerar där man vill förminska betydelsen av att utreda och ta hänsyn till bullerförhållanden vid utformning av ny bostadsbebyggelse. I stället bör utgångspunkten vara att lokalisering av bostäder ska ske med eftertanke och en helhetssyn i syfte att åstadkomma en god boendemiljö. Att sovrummet ligger på en sida av byggnaden som inte vetter mot trafiken är en avgörande faktor för att skydda sömnens kvalitet och välbefinnandet bör vara ett fortsatt krav. Åtgärden är också av stor betydelse för bostadens attraktivitet.

Författningsförslagen

Föreslagna ändringar avstyrks. Detta med anledning av dess troliga effekter i form av sämre boendemiljö för berörda bostäder och negativa påverkan på folkhälsan.

Motivering

Kopplingar till Miljömål och miljö kvalitetsnorm för buller

Inom miljömålet god bebyggd miljö uppfylls inte delmål för frihet från buller. Med tillämpning av dagens regelverk har redan ett omfattande byggande skett av bostäder i starkt bullerexponerade miljöer. Utvecklingen går också i en icke önskad riktning när det gäller genomförandet av miljö kvalitetsnormen för buller. Normen innebär att man genom kartläggning av omgivningsbuller, upprättande och fastställande av åtgärdsprogram ska eftersträva att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Att ytterligare sänka bullerkraven vid nybebyggelse bedöms inte vara förenligt med övrigt miljö kvalitetsarbete och det står inte i proportion till det problem som Boverket hävdar finns i frågan om de nuvarande bestämmelsernas tillämpning eller önskemål om flexibilitet. Om inte tillräcklig hänsyn tas till bullerförhållanden vid nybyggnad riskerar kostnaderna att vältras över på senare skedens åtgärdsarbete vilket skulle motverka intentionerna med att långsiktigt förbättra boendemiljön och folkhälsan.

Kopplingarna till miljöbalkens bestämmelser om skydd för människors hälsa

Avsikten med trafikbullerförordningen är att den ska ge uttryck för samhällets krav på hänsyn till människors hälsa, i detta fall gällande trafikbuller, både vid prövning av ny bostadsbebyggelse enligt PBL och vid tillsyn enligt miljöbalken. Om inte prövningen enligt PBL tar fasta på att säkerställa att varje bostad får en godtagbar miljö finns, anser vi, ingen rimlighet i att den prövningen i senare skede ska vara begränsande för möjligheten att ställa krav inom ramen för myndigheters tillsyn. Det skulle urholka de samordnade bullerreglernas legitimitet och som i så fall kan ifrågasättas i sin helhet.

Hälsoaspekter

Länsstyrelsen delar den uppfattning som Institutet för Miljömedicin (IMM) framför i underlaget till Boverkets rapport. Boverket har enligt Länsstyrelsen inte tagit nödvändig hänsyn till hälsoaspekterna av ytterligare försämring av bullerkraven vid nybebyggelse. Den flexibilitet i planlösning som efterfrågas kan i stället tillgodoses vid andra nybyggnadsobjekt än just sådana i bullerutsatta områden. IMM framhåller på ett bra sätt konsekvenserna ur ett barnperspektiv, vilket vi anser vara en mycket viktig aspekt att beakta.

Fönster behöver kunna öppnas

Förslaget förutsätter att fönstren i bostaden hålls stängda. Att inte kunna öppna sitt fönster försvårar vädring och kan leda till höga inomhustemperaturer under sommaren. Värmeböljor har blivit allt vanligare återkommande till följd av klimatförändringar. En enkel klimatanpassningsåtgärd är att fönster är öppningsbara men blir omöjligt att använda för en bostad i en starkt bullerutsatt miljö om lägenheten inte har fönster mot en skyddad sida. Att avfärda eller förminska betydelsen av öppningsbara fönster mot en skyddad sida har således även andra negativa hälsokonsekvenser än det som gäller skydd mot skadligt omgivningsbuller.

De som medverkat i beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av chefen för avdelningen för människa och samhälle Jenny Knuthammar med länsarkitekt Jan Persson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljöskyddshandläggare Thomas Lindvall medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

li.spn@regeringskansliet.se

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon 010-223 50 00 eller via e-post ostergotland@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 8172-2026 i ämnesraden för e-post.